

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Prvi sklep VI. mednarodnega kongresa Kristuša Krala v Ljubljani.

1. Kongres Kristuša Krala opomina svet na duhovno stisko, izvirajočo iz vsikdar vekšega razrjstjanjenja i na njene usodne posledice v vsem življenju današnjega človeka. Da se ta stiska odzdravi, zahteva kongres, naj se človeča družba znova pokristjani i prehodi s Kristušovim dūhom.

Svet je postao poganski. Če bi Kristuš prišo zdaj na svet, malo razlike bi najše med tistov poganskov dobov, v šteroj je živo na zemli i med dnešnjov. Te zaistino ne bilo eše do štiristopetdeset pa še več milijonov krščenih, a dnesden so tej krščeni milijoni ravnotak sovražni Kristušovim navukom, kak so bili v njegovom časi židovje i poganje. Dnes so krstne knjige pune krščenih poganov, te so bile prazne zavolo nekrščenih poganov. Razlike ne nikše. Kristuš išče sebi spodobne dūše. Zato je priše na svet, da toga prenovi v svojo podobu, da si svet Njega obleče, kak odločno to zahteva po svojem apoštoli, sv. Pavli „oblečite si Kristuša.“ Pomeni, kažite Kristuša s svojim življenjem tak, kak kaže vaša obleka vas. Obleka je spodnja i zgornja, skrita i odkrita. Povsod moramo nositi Kristuša, kak spodnjo i kak zgornjo obleko. Kak spodnjo, gda smo skriti v domači kot svoje družine. Kak zgornjo, kda se med svetom pokažemo. Povsod i vsikdar se mora od nas svedočiti: Te je spodoben h Kristuši.

Pa je današnji človek spodoben k njemu? So na sveti vnoge dobre, svetniške dūše v vsakom stani, a poprek povedano, svet je obrno hrbet Kristuši. Od krščenikov gučimo, ne od poganov.

Verska mlačnost, brezbriznost je tak prepravila svet, kak da Kristuš eše ne bi vmro za njega, kak da on eše ne bi glasov svojega zveličavnoga navuka. Bog je povsod zadnji, dūša se pa spoj ne jemle v poštev. Za rešenje svoje dūše što misli? To je deveta briga večini krščenikov. Naj je dobro oblečen, fino nahranjen, nej ma malo dela i dober služ, naj vživa kak najbolje i kem duže vse nasladnosti tela i sveta, to je dnesden

jedini cio večine krščenikov. Pa da to dosegne, se poprimle vseh pripomočkov: laži, kraje, ropa, vmora. Bližnjega nevole ga ne genejo, naj samo on ma vsega v obilnosti. To je slika današnjega krščanskoga sveta poprek. Svet je hrbet obrno Kristuši, ki njemu je odpro svoje prebito Srce i ga šče stisnotti na nje.

Tak to nesme iti naprej. Narodi se morajo h Kristuši nazaj povrnotti, versko življenje mora znova cvestiti. Nedele i svetki se morajo vestno svetiti, hlapčevsko delo se na njih mora odpraviti, posti se morajo strogo držati, slabi listi se morajo iz vsake družine odstraniti, senja, gostivanja, spravišča mora prehoditi Kristušov dūh, mladina se mora odgajati versko, čisto, trezno, brezversko, pokvarjeno vučitelstvo se mora z šol vōzmetati, uradništvo mora podložnikom zgled davati, kak se spunjavajo bože i cerkvene zapovedi, vse brez izjeme mora napuniti smilena lūbezen do siromakov i njim skazati smilenje i dati pravico delavcom v smisli okrožnic svete Cerkve.

Kak se to ponovno pokristjanjenje dosegne? Dvoje je potrebno: 1. da začnemo pri sebi, 2. da delamo za te cio pri drugih. Mi moramo v prvov vrsti postati goreči Kristušovi nasledniki i gda smo si ga že oblekli, gda ga kažemo ne samo v cerkvi, nego zvūna nje tūdi povsod i vsikdar, te stopimo k drugim, ki še blodijo i je s Kristušov lūbeznostjov skušajmo pridobiti. Ta lūbezen je puna smilenja, je puna gorečih molitev i zatajūvanj za blodnike. Ta lūbezen ne stiskava prgišč, nego je odpira za siromake. Ta lūbezen se najde v Kristušovom Srci v oltarskom Svestvi. Sem prihajajmo dostakrat, tū je skrita Kristušova obleka za nas i za druge. Brez vrednoga gostoga prečiščavanja se svet ne bo spremeno. Tū je vrasstvo za betežen človeči rod.

Mladina, šolska deca z svojim vučitelstvom naj začne kazati na to pot, naj se bar četrlitno skupno prečiščava, pa je že položen fundament za bolšo bodočnost, za krščansko ponovitev sveta.

Kak pišejo boljševiki.

Po nalogi ruske vlade je I. Stepanoff napisao knigo z naslovom: „Problemi i metode brezbožne propagande“. V toj knigi se čtejo sledeče bogokletne reči: „Mi moramo boj tak voditi, da bo vsaki vdarec proti Cerkve i proti dūhovništvi, v prvov vrsti vdarec proti veri. To ne bi bio nikši dobiček, če bi po vničenju pravoslavja mele koristi toga njegove ločinke. Mi moramo lūdi z pravoslavja naravnost v brezverstvo pripelati. Z največšev slepotov vdarjeni mora priznati, da se je potrebno proti vse vrste popom boriti, če so teje te že fararje, ali patri, ali rabinarje, ali patriarhi, ali mulle, ali papa zovejo. Boj se mora voditi proti Bogi, pa naj se te zove Jehova, ali Jezuš, ali Buddha ali Allah.“

V knigi „Zakaj se vodi papova križarska vojska proti sovjetom“, piše Bucharin Mikoš sledeče: „Rimski kardinali i georgijski ponarejalci penez, generalje raznih štabov i popevje raznih bogov i cerkvi, angleški lordi i francoski oderači, ameriškanski blekašje i anglikanske cerkve pūšpecje, vašingtonski senatorje i svedski knezi, profesorje, kokkotje, policijski mučilci i sveti oča v Rimu... tejsi predgajo „pravo dūhovno križarsko bojno civilizacije proti barbarstvu...“ Doli z kapitalizmom! Doli z papom i z vsemi njegovomi nadškofi“. Gda to čtomo, se ne moremo čūdivati, da so boljševiki že veliko vrsto dūhovnikov, redovnikov i vernih izobraženih katoličancov spostrelili.

Hitlerova zahvala za zmago na Polskom.

Po končanov bojni na Polskom je Hitler sledečo zahvalno izjavo dao: „Kak voditeo nemškoga naroda i kak kancler države se v tom hipi samo zahvaliti morem Gospodi Bogi, da nas je v tom prvom težkom boji

tak čūdobito blagoslovo.“ Te blagoslov so prinesle bolševiške čete, ki so prišle nemškoj vojski na pomoč i deset pa pol milijona katoličancov v grozno robstvo vpregle.

Pismo lavantinskega knezoškofa sezonskim izseljencem v Nemčiji.

Dragi izseljenci!

Za praznik Marijinega vnebovzetja, ki Vas leto za letom spominja blažene smrti prečiste Device in Matere Marije ter njene vnebovzetja, sporočam pri srčne pozdrave vsem sezonskim delavcem in delavkam iz Slovenske Krajine, iz Slovenskih goric ter drugih delov lavantinske škofije, raztresenim širom cele Nemčije po raznih kmetijah in veleposestvih, sredi ljudi, ki Vam večkrat niso samo tuji po govoricu ampak tudi po veri. Iskrene pozdrave tudi sezonskim izseljencem iz sosednje zagrebške nadškofije, ki delijo veselje in žalost z lavantinskimi izseljenci v Nemčiji, vsem prosim in želim: srečo, blagoslovov in vse dobro v imenu Gospodovem.

V pričakovanju, da v Nemčiji najdete delo in zaslužek, ste vzele spomladi slovo od svojih dragih, od domače vasi in domače cerkve. A ko ste stopili v vlak, ki naj Vas popelje v neznanu tujino, Vam je žalost stisnila srce, oko se Vam je orosilo, saj nihče ne ve, kaj vse ga čaka v tujini, ne ve, ali se vrne še kedaj domov.

Sedaj je minolo že več kakor četrt leta, kar okuštate kruh, ki ga reže tujina sezonscem. Pa če je zaslužek v tujini tudi izdatnejši in obilnejši, kakor doma, trdo in težko je prislužen.

Med delom ni čas misliti na dom in na svoje, a ob nedeljah, ko delo počiva, ali bi vsaj moralo počivati, Vam misli kar same od sebe zaplavajo v domačo vas k domači farni cerkvi. Zvonovi vabijo doma Vaše drage znance k skupni službi božji in ti se od vseh strani zgrinjajo v hram božji, da se udeležijo sv. maše, poslušajo božjo besedo, pristopijo k sv. zakramentom. Kako polne bodo na praznik Velike maše cerkve v domovini; božji hrami bodo kar odmevali večno lepah Marijinih pesmi, ki segajo v dušo in srce. Dekleta in fantje, možje in žene, starčki in šolska mladina, vsi bodo na Marijin praznik pri sv. obhajilu, da bo Marija njih prošnje, ki bodo prišle iz čistih in očiščenih src, tem gotoveje uslišala. Na to mislite ob nedeljah, ker vsega tega pogrešate v tujini, pa si na tihem želite, da bi se že skoraj mogli vrniti domov, kjer jezik naš se govori, Marija se in Bog časti.

Prišel bo tudi dan vrnitve! Naj bi bil ta dan vesel za vse. Bolelo bi me, ako bi se razočarani vračali v Jugoslavijo; a še bolj bi me bolelo, če bi se v tujini odtujili Bogu, svoji veri in domovini. Poznate besedo Jezusa Kristusa: „Kaj namreč človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi. Ali kaj bo dal človek v zameno za svojo dušo?“ (Mt. 16, 26.)

Pogosto mislim na Vas ter se Vas spominjam v najsvetejši daritvi proseč presv. Srce Jezusovo, da ostanete tudi izven svoje domovine zvesti Bogu in svojemu narodu; trdni, odločni in ponosni v katoliški veri, dobri do vseh, pa čisti in pošteni v svojem življenju. „Vsem sem namreč dolžnik... pripravljen blagovest oznanjati tudi Vam“ (Rim. 1, 14), ki ste prisiljeni iskati si svoj kruh po svetu, izven meja kraljevine Jugoslavije. Samo v Nemčiji je letos do 9000 sezonskih izseljencev iz Slovenske Krajine in Medžimurja. V skrbi za Vašo Pravo srečo sem določil posebnega duhovnika, č. g. Ivana Škafarja, za dušnega pastirja sezonskih delavcev, zlasti onih iz Slovenske Krajine. Ta bo od časa do časa obiskoval sezonce v Nemčiji, pa tudi one, ki so v Baranji, Bački in Banatu.

Dne 3. avgusta 1939 je g. Ivan Škafar prvič krenil na pot k Vam v Nemčijo. Sprejmite ga kot svojega iskrenega prijatelja, ki prihaja k Vam kot dušni pastir, da vas duhovno poži v prenovi in Vam prinese duhovne tolažbe iz domovine. Udeležite se, kolikor morete, skupne svete maše, ki jo bo daroval za sezonske delavca med Vami, poslušajte besede verske in duhovne vzpodbude v domačem jeziku; opravite, kakor ste bili navajeni doma na praznik Velike maše, pri domačem duhovniku sv. spoved in pri sv. obhajilu sporočite svoje velike in male prošnje po Mariji svojem Bogu. Uslišani boste, ako znate prav moliti.

Nič ne velja ugovor, ki ga ima ta ali drugi morda na jeziku, češ: prosil sem Marijo, a uslišan nisem bil. Seveda ne, ker je Marija videla, da bi Ti tisto, česar si prosil, ne bilo v zveličanje! Ali hočeš, da Ti Marija odvzame uboštvo, če bi se pa v bogastvu pogubil? Ali hočeš, da ti Marija zamenja bridkost in trpljenje z veseljem in naslodo, če bi pa v veselju in nasladi zapravljal sv. nebesa? O, slaba mati bi bila Marija, slaba dobrotnica! Ne, tistega ti Marija ne more izprostiti pri Bogu, kar bi bilo v večno škodo Tvoji duši. Toda povej, ali nisi vselej, kadar si res iskreno molil k Mariji, prejel od nje drugih, boljših dobrot, katerih sam nisi prosil! Lažje si prenašal po molitvi svoje siromaštvo, svojo bolezen, svoje trpljenje! Veruj sv. Cerkvi: Marija je vsikdar bila in ostane pomoč kristjanov.

Če letos izseljenski duhovnik ne bo mogel dalje časa ostati med Vami in Vas v duhovnem oziru voditi, bom skušal navzlic občutnemu pomanjkanju duhovnikov doma poslati prihodnje leto k Vam duhovnika, ki bo vso sezonsko dobo ostal med Vami in vršil med Vami službo dušnega pastirja, „ker se mi smilite, da ste kakor ovce brez pastirja“. (Mr. 6, 34.) — Prosite pa tudi Vi z menoj Gospodarja žetve, da pošlje veliko ženjcev v svojo žetev, da obudi mnogo duhovniških poklicev in nam podeli obilno gorečih dušnih pastirjev. Darujte zlasti vsako soboto v ta namen Bogu vse svoje molitve in žrtve, in ne boste ostali brez lastnega dušnega pastirja v tujini med sezonskim delom.

Praznik Marijinega Vnebovzetja naj dvigne Vaše misli k nebeškim željam. Do dna naj razgreje Vaše duše misel, da bo tudi naše telo, ki sicer strohni po smrti v zemlji, vstalo in se znova združilo z nesmrtno dušo. Verujem v vstajenje mesa! Da bi pač bilo vstajenje mesa vsem v slavo in nikomur v pogubljenje! Tedaj bo Bog „obrisal vse solze iz oči (zveličanih), in smrti ne bo več, tudi ne bo več žalovanja, ne vpitja ne bolečine, zakaj, kar je bilo prej, je minilo.“ (Raz. 21, 4.)

Da si priborimo nebesa, za to ni prevelika nobena časna žrtve. Najmanj pa se branimo zatajevati za nebesa svoje telo: svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje srce, vse neredno želenje našega mesa, ki nas tako lahko zapelje v greh in oropa nebes. O, ne oboževanje telesa, ne pretirana razuzdana skrb za telo, marveč zatajevanje, zatajevanje! Ni to zapoved samo za duhovnike in redovnike, ki naj le Bogu živijo; še bolj zapoved za vse, ki prosti hodijo po svetu, zakaj „ves svet“, pravi sv. Janez, „je naš hudobijo postavljen.“ (1. Jan. 5, 19.)

Saj je za plačilo obljubljen tudi našemu telesu povečanje, podobno temu v katerem se sveti telo Marijino. „Seje se“, poslu-

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Crensovcih, Slov. Krajina.

Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2-50 Din., v inozemstvu 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelju v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej. Stev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak niže. Poslano med tekstom vsaka reč 9 D. mali oglasi do 10 reči 5 Din. više vsak reč 1-50 Din.

šajte apostola, „seje se (mrtvo telo) v trohljivosti, vstalo bo v netrohljivosti; seje se v nečasti, vstalo bo v časti; seje se v slabosti, vstalo bo v trdnosti; seje se živalsko telo, vstalo bo duhovno telo.“ (I. Kor. 12, 42-44) Amen.

V Mariboru, na god sv. Lavrencija, dijakona in mučenca, 1939.

Ivan Jožef

Škof lavantinski in ap. administrator.

Tak se glasi prezvišenoga g. Knezoškofa lepa okrožnica, štera se je razdelila med naše izseljence v Nemčiji. Naši izseljenci so jo z zahvalnim srcem sprejeli, kak nam to v svojih lepih dopisih tak nežno i lubeče popisujejo i priznavajo pa se Prezvišenomi nadpastiri prav iz srca zahvaljujejo.

Nedela

po Risalaj dvajsetidruha.

Tisti čas so farizeuše odišli i se posvetivali, ka bi vlovili Jezusa vu reči. I pošlejo k njemu svoje vučenike z herodianci, govoreči: „Vučiteo, znamo, ka si pravičen, i pot božo po pravici včiš, i se ne brigaš za nikoga: ar ne gledaš na osebo. Povej nam zato, ka se tebi vidi: jeli je slobodno dačo dati casari ali nej?“ Spoznavši Jezus jalnost njihovo, veli: „ka me skušavate skažilvci? pokažite mi dačni pejnec.“ Pokazali so njemu eden sod. I pravi njim Jezus: „čida je eta podoba i napis? Velijo njemi: „casarov“. Teda njim pravi: „dajte zato casari, štera so casarova i Bogi, štera so boža.“ (Mat. 22, 15-22.)

God Kristuša Krala.

Zadnja nedela v oktobri.

Tisti čas pravo je Pilat Ježuš: „Ti si krao židovski?“ Jezus je odgovoro: „Praviš to sam od sebe, ali so ti od mene povedali drugi?“ Pilat je odgovoro: „Sam lahko jaz Židov? Tvoj narod i veliki duhovniki so te meni zročili. Ka si včino?“ Jezus je pravo: „Moje kralstvo ne od toga sveta, če bi bilo moje kralstvo od toga sveta, bi se moji služabniki bojuvali, da ne bi bio zročeno Židovom, tak pa moje kralstvo ne odtoc. Pravo njemi je teda Pilat: „Te si krao?“ Jezus je odgovoro: „Tak je, krao sem. Jaz sem zato rojen i sem zato prišeo na svet, da svedočim za istino. Vsaki, ki je iz istine, poslušaj moj glas.“ (Jan. 18, 33-37.)

Židovski narod js mislo, da je on zebrano bože lüstvo i da zatogavolo ne dovoljeno i nemre biti, da on plačuje kakšo dačo pogonom Rimlanom. Rimski vojvoda Pompej pa je Židove podvrgeo Rimi i jim naložo veliko dačo. Gospodovi sovražniki so se šteli poslužiti narodnoga ponosa i ljudskoga srda, da ga vničijo i obsodijo. Zato so ga prišli pitat: „Ali je dovoljeno casari plačivati dačo.“ Znali so, če pove „ja“, povemo lüstvu, da je Kristuš izdajalec naroda; če pa pravi „ne“, tožimo ga kak veleizdajalca pred oblastjov.

Ogorčeni so bili židovje zavolo davkov i se čutili razžaljane kak izbrano Gospodovo lüstvo. Kak so ljudje naednok goreči za obrambo vere, če jim to nosi dobiček!

Pa kak fino se znajo dobičkaželni židovski verniki hliniti. „Mešter, znamo, da lübiš istino, da ne gledaš na nikoga, da ne gledaš na osebo.“ Kak fine zanke njemi nastavljajo! Farizeji, narodnjaki ne idejo sami, tudi liberalci herodijanci, prijatelji Rimlanov, ne idejo. Pošlejo svoje vučence, šterih je Gospod še ne poznal, da ne bi bio preplašen i da ne bi mislo kaj nevarnoga, če bi oni sami stopili pred njega. Ali Gospod je je spoznal i dja: „Skažilvci, zakaj me skušavate?“ Skažilvce so v starom časi pri-

MISIJONSKA POROČILA

Antolin Avguštín (iz Beltinec), salezijanski misijonar na Japonskom piše, da ma ogromno dela. Zvekšega vsi kleriki po sveti zadnja štiri leta pred posevečenjom mirno vršijo svoje včenje. Našemi misijonari je pa to ne dano. Včiti mora na domačo gimnazijo po več vör na den, pomagati v mladinskom domu v ednoj velkoj salezijanskoj župniji v Tokiji. Sem se vozi z vlakom. Vsaki den se zbira okoli 300 dečkecov v tom mladinskom domu. Župnijo vodi eden sam duhovnik, pri mladini pa njemi pomaga eden brat pomočnik. Kelko dela čaka nove misijonare!

Indija. Razkolni kristjani, takzvani Jakobiti, se neprestano vračajo v katoličansko Cerkev. V zadnjem časi se je vrnilo v Čengaruri 23 oseb, v Eurianuri 70, v Pampadiji 100, v Taruni 40, v Niranomi 50 itd. Škof Mar Severios je izjavlo, da je vekše zanimanje za kat. Cerkev med podeželskim lüdstvom kak po vekših mestaj. V Tiruvalli se je ustanovo tudi samostan.

Afrika. V vikarijai Jaunde se že od l. 1935 prav lepo razvija zdravstveno delo, ki ga vodi v zvezi z misijonari misijonsko društvo „Ad Lucem“ (k svetlosti), ki ma svoj sedež v francoskom mestu Lill. Glavno zaslugu ma zdravnik dr. Ajoulat, ki je ustanovo dve bolnišnici za zamorce. Te zdravnik je sam prišeo za stalno v Afriko s svojoj ženov pa vodi edno bolnišnico. Drugo je prevzeo njegov tovariš. Vsaki den pride od 200 do 300 nesrečnih betežnikov po pomoč v to bolnice. Vse je v službi misijonstva.

Kat. misijoni i bojne.

Svetovna bojna je napravila ogromno škodo vsem misijonom. Bilo je odvzeto misijonom 2200 duhovnikov, 1500 sobratov i 1000 sester misijonark. Morali so iti na bojišča. Spadnolo je 400 francozkih misijonarov, iz 2000 nemških redovnikov jih je spadnolo 300, ranjenih je bilo 600.

Po Napoleonovoj vojski so misijoni tudi deset let potem čutili grozne posledice i to posebno na dva načina: spadnolo je število misijonarov i skrčili so se penezni prispevki za misijone.

Ešče druge žalostne posledice je povzročila zadnja svetovna bojna. Iz kolonij so se prišli v Evropo vojskuvat tudi poganski narodi n. pr. Črnci, Siamci itd. Prišli so pomagat kristjanom proti kristjanom se vojskuvat, se klati, cerkve i misijonske zavode rušiti. Vidili so sestre i misijonare na bojišči; vidili so krutost, mržnjo, razvüdanost med vojaki. Ka so si mislili? Ka so pripovedovali domačim? Čeravno pogani, so itak po svojoj zdravoj pameti spoz-

merjali maškeradi. V gledališči so nosili igralci krinke. i v krinki je bio eden krao, drugi junak. Tak se dela skažilvec. Je istina, brezi te vidne krinke, a dela se kak da bi bio ves drugi, nego je v istini. Farizeji pa herodijanci so Gospoda nagovorili: „vučiteo“, a ne so prišli k njemu, da bi se kaj navčili. Ne. Zatrjavali so njemu v obraz: „Znamo, da si pravičen“, a ka je njim istina, pravica? „Znamo, da včiš pot božo“: a ščejo ga vničiti, ne pa da bi iskali pot, štero bi jim Kristuš pokazao.

Zveličar jim zdaj naroči: „Pokažite mi davčni penez.“ Nasprotniki so bili osramočeni, a neso vüpari odti. Dali so njemi penez. I Zveličar spitalve,

Kitajska. Naš nevtrüdlivi misijonar g. Geder Jožef piše, da se je preselo iz Tungpi, gde je delüvao osem let, nazaj v Linčau. Tu mora skrbeti za dve misijonskivi okrožji. „Pred leti nas je bilo tu pet misijonarov — tak piše — pa smo se tožili, da nas je premalo. Zdaj smo pa samo trije! Zakaj ne pride kaj novih misijonarov iz Jugoslavije? Želno pričakujemo!“

Japonska. Dne 23. III. je japonski parlament potrdio zakonski predlog od verstev. To je važen dogodek v zgodovini kat. Cerkve na Japonskom. S tem je tudi kat. Cerkev postala pred postavov ednakopravna z dvema državnima verama, to je, z budizmom i šintoizmom. — V Tokiji se je ustanovilo posebno društvo vučenjakov, ki bodo raziskavali ono dobo, gda je bilo kršćanstvo preganjano. — Misijonar Villion je pred svojoj smrtjov pravo: „Če bi bio še ednok mladi i bi mi bilo dano še ednok 80 let na razpolago, bi se znova odpelao na Japonsko pa bi znova vse svoje življenje žrtvüvao za oznanenje bože lübezni.“

Indija. Indijski dijaki so ustanovili posebno misijonsko zvezo, ki nosi naslov: Študentska misijonska liga vzhoda. Namen te zveze je, navdüsiti dijaško mladino za misijonsko delo sv. Cerkve i jo navajati, da bi to delo podpirala z molitvijov, delom i žrtvami. Dne 29 jan. letos so meli zborüvanje. Vdeležilo se ga je prek 1000 dijakinj. Zadnji večer so vprizorili spreved z baklami, štere so prižgali s plamenom večnoga posveta v cerkvi v znamenje, da ščejo ponesti v svet Kristušovo svetlost.

nali, da kršćeniki samo njim predgajo kak naj bodo pravični, pošteni, kak naj poštüjejo tüje imanje, samo njim predgajo kak kršćanska vera ma za fundament medsebojno lübezen. Zdaj pa vidijo, kak vse to kršćanski narodi z nogami tlačijo. To vse je odbija, odvrača od kršćanstva.

Ali se potem takši pogani spreobrnejo? Teško. Dostokrat so mogli misijonari čüti iz vüst kakšega pogana: E, vaša vera je slabša od naše! Po celom sveti vala pregovor: Reči mičejo, vzgledi pa vlečejo. Zato pa tudi vidimo, koliko poganov i drugovercov se spreobrača, gda vidijo nesebično delo i vzorno življenje misijonarov.

Fo dvajsetih letih, kak je minola svetovna bojna, so misijonari kelko telko popravili njene slabe posledice. Bog pa ne daj, da bi kakša nova bojna porušila težko delo misijonarov. Strašna odgovornost!

Vsi moramo gojiti i poslati vnogo misijonarov i sester med nesrečne pogane. Naj se osvedočijo, da je kršćanska lübezen

kak da nebi sam nikaj znao: „Čida je slika i čidi napis?“ Kak orodje v delavcovoj roki so postali nasprotniki pred Gospodom i njemi odgovarjajo na vsako reč. Zveličar pa jim zdaj naroči: „Dajte casari, ka je casarovo i Bogi, ka je bože.“

S tem jim je šteo to povedati: Če je ne greh sprejemati i nositi casarov penez, kak more biti greh, vračati casari, ka ste od njega prejeli? Farizeji so se ne zgražali, delati küpčije z Rimlani pa je izkoriščavati, a zdaj, gda bi morali Rimlanom plačivati dačo, pravijo, da so izvoljeni boži narod i zato nemrejo biti podložni Rimlanom. Po dobički so merili svojo vero!

ne samo reč, nego v istini takša. Naša naloga je postaviti na tron v oltari Jezusa Kristuša.

Da bi misijonari predri v vse kraje sveta, gde so potrebni, de jih trbelo bar še 50.000! Za njihovo vzdržavanje i plodno delovanje bi se moralo nabrati vsako leto dobrih 100 milijonov dinarov. Kak daleč smo še do toga! R J

„Ne verje tistl v Boga, ki spregovori govorniško njegovo ime, nego samo tisti, ki z tem vzšćenim imenom izraža pravi i lüstinski pomen od Boga.“ (Rečl + Plja XI. v okrožnici „z gorečov skrbjov.“)

Türsko-ruska pogajanja pretrgana.

Boljševiki nikak neso mogli Türke pridobiti, da bi zaprli angleškim i francoskim ladjam pot do Črnoga morja. Tudi ne, da bi privolili v delitev Rumunije, ka bi tak prišli Rusi na Balkan. Ostala je samo stara prijateljska pogodba med obema državama. Rusi se bojijo angleških bojnih ladj, štere bi vničile v ednoj vüri vse sovjetske ladje na Črnem morji. Nemčija pa samo po toj poti, iz Črnoga morja po Donavi lejko dobi živež od Rusije.

Dva vagona zlata Nemčiji.

Rusija je poslala 17 i pol ton zlata, to je skoro dva vagona Nemčiji na pomoč. Z bogatih ruskih cerkev so boljševiki ropali zadosta zlata. Te zlat potrebüje Nemčija, da küpüje živež i druge reči, štere se samo z zlatom dajo küpiti.

Vojaška zveza med Anglijov, Francijov i Türčijov

se je podpisala. Türčijo bodeta branili Anglija i Francija, če bi se napadnola od evropske strani, ali v vzhodnom Sredozemli, ravnok bo Türčija pomagala Anglijo i Francijo, če bi tevi mogle braniti neodvisnost Grčije i Rumunije.

Vojaška zveza med Belgijov i Holandijov

se pripravla, da si občuvata nepristranost.

Neumann Terezija žive.

Župnik iz Konnesreute javla, ka Neumann Terezija ne mrla, nego se pri njej dogaja vse kak dozda. Sovražniki cerkve so raznesli po sveti, da je vmrla. — Žive ta deviška duša samo iz svetoga prečiščavanja, ne je i ne pije nikaj, nego vsaki petek po-

Družba sv. Rafaela

za varstvo izseljencev Slov. Krajine v Črensovcih naznanja:

Vučko Frančiška, žena Štefana, ki je tudi v Nemčiji, da se spravi domo, je oprošeno odposlanstvo v Düsseldorf. Zrok varnost zakonske prisege.

Isto se oprosi, da Cigan Štefani i Albini iz Črensovec spravi domo zasluženi najem.

Na stotine Marijnih listov razposlali mesec za mesecem brezplačno palerom i g. duhovnikom, da je razdelijo med delavce.

Zadravec Jožef, da more pošlati v Nemčije penez domo, smo se obrnoli na odposlanstvo v Düsseldorf.

Pismo prezvišenoga knezoškofa i apoštolskoga administratora za Slov. Krajino odposlali v 2000 komadaj v Banat, Bačko i Baranjo v 15 mest, da se razdeli med naše sezonske delavce.

Domankoš Jožef iz Nemčije dvakrat poslao penez i vseli so prišli nazaj. Oprosili odposlanstvo v Düsseldorf, da zadevo vredi.

Mltnarič Ana, ne mogla pošlati penez z Nemčije. Smo se

Skandinavske države složne.

Švedska, Norveška, Danska i Finska so se tesno zavezale, da ostanejo nepristranske i si ne dajo kršiti samostojnosti. Za časa posvetüranj so dobile več jezzerne pozdrave, najlepši je bio predsednika USS Roosevelta.

Italija ne bo šla proti Franciji.

Emanuel, italijanski krao je dao nekomi državniko izjavo, da Italija ne bo šla proti Franciji.

Rusi na Kitajskom.

Ruski oficirje so prispeli na Kitajsko, da pripravijo vojaško zvezo med Kitajskov i Rusijov.

Ka nameravajo Rusi z Romunijov.

Deliti jo ščejo med Ruskov i Bolgarskov. Da svoj namen dosegnajo, ščejo Türke prisiliti, da skoz Dardanel ne püsti Romuniji na pomoč angleške i francuske bojne ladje.

Borbe na morji.

Nemške podmornice so potopile tri francoske trgovske ladje i edno angleško. Anglija i Francija sta dozda vničile 22 nemških podmornic, to je edno tretino vseh. Nove nemške podmornice so tak zgrajene, ka lejko 12 jezzero kilometrov preplavajo po morji ali v njem ne da bi se njim trbelo oskrblavati. — 12 nemških bombnikov je napadnolo v angleškom bojnom pristanišči v Firth of Forthi angleške bojne ladje. Škode na bojni ladjaj ne, samo čun i menša ladjica sta potoplena, mrtvih je 15 lüdi 12 pa teško ranjenih. Angleži so vničili v tom boji štiri nemške bombnike.

Okrožnica dr. Mačka.

Dr. Maček je izdao za Hrvatsko banovino okrožnico, v šteroj ostro obsoja številne vmore, šteri se vršijo po Hrvatskom proti policiji i drugim osebam. Okrožnica povdarja, ka če de to šlo naprej, si sovražniki Hrvatov napravijo sklep, da Hrvatska ne zrela, da bi se opravljala.

navla na svojem teli Gospoda Odrešenika trpljenje i smrt. Te moke sprejema Gospod v zadošćenje za grehe sveta kak vseh dobrih düš, ki svoje trpljenje združijo ž njegovim i je mirno pa veselo prenašajo za rešenje düš.

Družba sv. Rafaela

zavzeli za njo pri odposlanstvu. Odposlanstvo javla, da zadevo vredi i zednim javla, da se Cigan Štefan i Albina z Črensovec morata obrnoli na svojega prejšnjega gospodara, ki njima mora poskrbeti državno dovoljenje za pošilanje penez. Zednim javla, da je dobilo od Beer Jožefa, palera poročilo od oponašanja nešteterih deklin.

Senca Andrej iz Beltinec je zboleo v Franciji i njegov gospodar ga je ne zavarovao i zato ne dobi podpore. Zdravniške stroške je tudi gospodar dužen nositi. Pritožbo odposlali v Beograd na socialno ministertstvo.

Danč Elizabeta v Franciji se je pritožila, da slabo ravna ž njov gospodar. Pritožbo poslali v Pariz na odposlanstvo.

Škafar Ane deco, kje se nahajajo, javili odposlanstvu v Pariz.

Kontler Marija iz Kralovci, p. Sv. Jurij ob Ščavnici, prosil, da se mož poišče v Franciji i spravi domo. Pariško odposlanstvo oprošeno na to.

Glasi iz Slovenske Krajine.

Na podporo naših listov so poslali Horvat Peter, paler i njegovi sezonski delavci iz Kneževa 100 Din. Bog povrni!

Smrt grofa Szápáryja. V Beči je vmro v 76 leti starosti bivši lastnik sobočkoga grada, grof Szápáry Ladislav. Bio je patron sobočke cerkve i k njejoj zidavi prispevao z stojezer koronami. Sobočki farniki hvaležno molijo za njegovo dušo. Naj počiva v miru.

Hlepec na farof se išče. Na skrbi bo meo kravjo štalo. Mora biti trezen, delaven, pošten. Plača dobra. Javit se je na uredništvu Novin v Črensovcih.

Črensovi. V nedelo se je vršio občni zbor Prosvetnoga društva. Vdeležbe je bila velika, okoli 80 članov se je zbralo na njem. Zvolo se je novi odbor.

Žalostna slika. Iz tujine je prišlo domo. Obiskao je svoj rod. Tu se je napio žganice. Vse je strgala z njega, ka je pojo, malo njemi je ne želodca obrnola. Vrgla ga je. Ležao je na po mrtev. Radoveden narod ga je gledao, deca tudi. Po obrasi se njemi je tacedilo, ka je vovrgeo. I? I prišli so psi i so njemi izmečke lizali z obraza. — Prežalostna slika. Že zajtra ob 7. hodijo od žganice pijani ljudje. To je hvala dobromu Bogi za obilen rod sliv.

— Siromaški Ježuš! — Nesrečen grešnik. — Pijanec je za nikaj plemenitoga. — V Bosni je že prek sto ljudi spoklanih v svaji, štera je nastala med pijanimi žganičari. — Ubogi narod.

Martjanci. Naznanja se slavnimi občinstvi, da se vrši Martinovo proščenje pri nas v nedelo, 12. novembra. Župni urad.

Črensovi. Okt. 20. na našem jesenskom senji so več ljudi okradnoli. Pri Klepcovom šatoru so same ženske stale i vendar je z žepov žensk sfalilo 600 Din.

Tešanovci. Pri Kūhar Jožefi je ogenj vničo gospodarsko poslopje, orodje i oslicu slame. Oslica je bila velika, dva dni je mašin mlato na tom posestvu. Ogenj je po nesreči mogo nastati. Pogorelci so ostala samo edna kola.

Cene jabok. Za naša jaboka, ki se izvažajo v Nemčijo, so sledeće cene: stolna jaboka s premerom nad 6 cm, 22 mark, za menša tudi stolna jaboka do 5 cm premera se mora odobravati ista cena, pa samo po pos-

lanih vzorcih, za potrošilna jaboka znaša cena 15 mark, za industrijska jaboka 7-50 mark. Te cene valajo za 100 kg do jugoslovansko-nemške meje, do čim so cene franko Hegyeshalom za 1-50 mark višije. Pristojne oblasti so podelile dovoljenje za pol milijona mark i to onim 10 tvrdkam, ki so mele dovoljenje za uvoz sliv.

Nepozabnomi tovariši v slovo. 15. t. m. je žalostno zaspevao zvou lžakovske kapele. Naznanjao je, da je nekak za vedno končao to zemelisko pot ino odišo po večno plačilo. Zapušto nas je mladi, komaj 21 let star, Žižek Štefan. Tudi tebe, dragi tovariš, je skončala v cveti mladosti kruta morilka človečanstva, jetika. Zaman je bila vsa zdravniška pomoč, zaman vsa zdravila. Bog je v svojoj vse-mogočnoj močrosti sklenu inači. Mi te nismo bili vredni, zato te je nebeski gredar presado v svoj ogruček. Če prav betežen, si bio vsikdar veseo i zavolo toga so te vsi ljudje meli radi i tudi Bog. Njedne tožbe od bolečin ne bilo čuti iz tvojih vüst. Kak priljubljen si bio med nami, je pokazao tvoj sprevod. Nazliuk delavniki se je zbralo veliko število ljudi, da te sprevodijo k večnomi počitki. Tudi tvoji društveni tovariši, gasilci ino člani prosvetnoga društva, so se punoštevilno zbrali, da ti izkažejo zadnjo čast. Z v srce segajoćim govorom se je v imeni gasilskoga društva poslovio od pokojnoga šolski uprave, g. Sreš Martin i v imeni prosvetnoga društva i fantovskih odsekov pa Glavač Ivan, občinski tajnik iz Beltinec. Bio si goreći za vsako dobro stvar, bio si dober, pošten katoličanski dečko ino goreći društvjenik. V Marlijinom meseci, ki je posvećen Rožnovenskoj Kraljici, si zaspa, zato bo ona prosila za tebe pri večnom sodniku. Dragi tovariš, prosí za nas tam gori nad zvezdami, mi pa bomo na zemli molili zate i ti ohranili trajen ino časten spomin. Naj ti bo lehka zemlja. Počivaj v miri božem. — Uredništvo Novin se pridružuje toj slovi i gđa izreka sožalje pokojnoga družini, njej z ednim naznanja, da se za pokojnoga dobroga dečka služi sveta meša. Oči, Mihali, krajevnomi starešini i gorećemi širiteli naših listov pa celoj družini naj olejša bolećino zadnja reč pobožnoga Šte-

veka: Sveti Alojzij, pomagaj mi! Ki tak čisto žive i tak lepo vmira, kak vaš števek, je vreden družbe svetoga Alojzija. Potolažite se!

M. Sobota. Poštna uprava v M. Soboti naznanja, da je v pisarno g. notara Jezovšek Vladimira v M. Soboti napelani novi telefon pod številko 57.

Ki šče svoj ali drugoj deci pokloniti igrače, naj se obrne na zadrugo „Razvoj“ pošta Videm — Dobrépolje. Omenjena zadruga ma v zalogi vsakovrstne lesene igrače: konjičke, pse, zavce, mačke, automobile, kola, vlake, zibelke, postelce, kokoške, rece, labode i razne igrače iz platna. Vse igrače so domači izdelek. Cene so nizke, razpošilanje se vrši po povzetji, poštnino plača zadruga. Pri toj zadrugi lahko naročite tudi razne veznine: preproge, blazine, vezene, svete podobe itd. po jako nizkoj ceni. — Tu prebiva siromaški narod i s temi igračkami služi krüh.

V Maloj Polani je v nedelo, 22. okt. ymro dugoletni širiteo Novin, Šermek Franc v 79 leti svojega življenja. Pokojni je bio vseskoz pošten katoličan, ki je odločno brano pravice Cerkve, če je to trbelo. A pred očmi je meo vsikdar izrek: Ka

pomaga človeki, če si ves svet pridobi, na svojoj duši pa škodo trpi. Zato je pokojni zaistino modro ravnao. Prvo njemi je bila vsikdar duša. Za svoje zvećiljanje skrbeti, to je prvo. Rad je zahajao v cerkev i pogosto sprejemao sv. sakramente. Zato njemi je Gospod dao tudi lepo smrt. Naj počiva v miru.

Srčne pozdrave pošilata uredništvo Novin, vsem svojim dragim i celoj beltinskoj, fari Tratnjek Jožef z Gančan i Sraka Štefan z Lipovec, vojaka.

Naši v S. Bethlehemu. **Žalostna smrt mladoga Slovenca Gubič Jožefa.** V Steel fabriki se je pri deli ponesrečo Gubič Jožef. Vužgala se je obleka na njem i dobo je tak močne opekline, da je v St. Lukes bolnici podlegao bolećinam. Za njim žalujejo žena i troje male dece, starši, bratje i sestre. Naj njemi bo smileno Srce Jezušovo, njegove domaće pa naj potolaži! — Vmrla je v St. Lukes bolnici po dugšem betegi 10 letna Loraine Willey, hći Georga Wileya i žene Helene, rojene Dončec. Naj njej sveti vekivečna svetlost! — Operirani je bio v St. Lukes bolnici Slovenec Domjan Štefan. Operacija se je dobro posrećila. — V 20 leti starosti je vmro mladeneć Karba Franc.

Razgled po katoličanskom sveti.

Poljska. V poljskih krajih, štere je zavzela Nemčija, se mora izvesti kem prle ponemćenje prebivalstva. Zato so postavljeni v poljskih mestaj, kde so Nemci samo neznatna menjšina, načelnike Nemci.

Španija. Ugledni španski novinar Emanuel Aznar je v listi „Arriba“ napisao značajen članek od razgovora z generalom Francom i med drugim pravi: „V Vzhodnoj Evropi je 20 milijonov katoličanov, i proti usodi teh katoličanov španski narod ne more biti brezbržen. Oni, ki je v zapadnoj Evropi vničavao revoluciju brezbožnikov, ne more brez obćutja gledati, kak se kroji usoda 20 milijonov katoličanov.“ Glede bojne pravi, da je on vse vćino, da se omeji i da se njene strašne posledice zmenšajo.

Tiskovna zadeva. „Catholic Herald“ javla, da bečki „Zwei — Pfenning — Blatt“ od 1. septembra već ne izhaja. List je služio katoličanom bečke nadškofije.

Zvonenje v Nemčiji. Od tistoga časa, kak so Nemci vko-

rakali v Varšavo, se zvoni od 12 do edne vore v vseh cerkvah v zahvalo za zmago i v zahvalo onim, ki so v boji spadnoli.

Kak dugo trpijo večne pogodbe. Romunski zgodovinar je dognao, da je dozđaj sklenjenih 8000 državnih pogodb, štere nosijo naslov: „večne pogodbe“. Te pogodbe so se preiskale i se je izkazalo, da so te „večne“ pogodbe najveć dve leti trpele.

Iz Moskve poročajo, kak se je vršila „osloboditev“ ukrajinskoga i beloruskoga dela Poljske: Na uradnike, veleposestnike ino častnike so vprizorili pravo gonjo. Vnoge so na grozen način vmorili, vnoge vrgli v vozo. Radijsko poročilo iz okolice Tarnopola šte med „sovražnike naroda, s šterimi bo končno obraćunano“, tudi jezuite. Vnogo jezuitov se je skrilo, ali „hrabra rdeća armada“ je izsledila njihova skrivališća i je izročila zasluženoi usodi. V okolici Tarnopola pa je malo jezuitov, zato pa prevladuje mnjenje, da je s tem bila vničena vsa katoličanska duhovščina.

Izpred okrož. sodišća v M. Soboti

Šijanec Rudolf iz Žihlave in Marinić Karel od istotam sta bila obsojena dne 27. 9. 1939 in sicer: Šijanec na 7 mesecev strogega zopora in Marinić na 1 mesec strog zopora, ker sta se v mesecu maju t. l. nevarno eden drugoga poškodovao. Med njima je do poškodbe prišlo na sledeći način: Šijanec je večkrat hodil pred Marinićovo hišo ter Marinićeve zmerjal za „Purfleke“, doćim so ga Marinićevi menovali za „Pucunjo“. Nekega dne v maju se je Šijanec zopet pripeljal mimo Marinićeve hiše in je prišlo med obema strankama t. j. Marinićevimi domaćimi in Šijancem do zmerjanja z navedenimi priimki Šijanec, ki je bil nekoliko pijan, se je radi tega razsrdil, šel domov, kje se je oborožil z vozno roćico ter z nožem in se vrnul pred Marinićovu hišo. Tam je stal Marinić Jakob, njegova žena Marija in snova Karol in Avgust. V pretepu, ki se je razvil, je Šijanec odvrgel roćico ter izvelik že pripravljen odprl nož in z njim sunil Marinića Jakoba odzadaj v hrbet. Marinićevi so pa z kolom dobro nabili Šijanca.

Šimonka Marija iz Kapce št. 1, je bila obsojena dne 27. 9. 1939 na 4 mesece strogega zopora, ker je z motiko teško poškodovao predsednika občine Lebar Jožefa iz Gaberja. Obsojenka je to storila na sledeći način: Lebar Jožef župan, je v mesecu maju t. l. odredil kopanje jarkov in napravu nasipov v vasi Kapca ter v ta namen zbral vaščane na delo. Ko so zbrani vaščani prišli pred hišo obtoženke Šimonke Marije, in hoteli napraviti na njenem zemljišču nasip, jim je obtoženka zagrozila z motikom, da bi jih ubila, če bi se drznili kopati njeno zemljišće. Radi te grožnje so vaščani dali poklicati župana, naj kot prvi začne z delom. Čim je župan stopil na njeno zemljišće, ga je obtoženka dvakrat udarila z motikom po glavi, katerega je takoj polila kri in so mu vaščani priskoćili na pomoć.

Pošta.

Casar Klara, Filovci 92. Vaš sin nam piše z Francije, naj njegove Novine z M. listom vam pošilamo. On je zdaj ne more redno v roke dobiti, mi smo do 8. oktobra vse njemi redno pošilali. — Prša Katarina, a la Brosse de Jonarre. Na letos je ešće 8-75 din duga za Novine. Kalendar košta 10 din. — Liptič Jožef, Gančani. Mi smo brati Štefni v Francijo redno pošilali Novine ves mesec septembar i njemi še izda pošilamo. V teh nemirnih časih tudi drugi naroćniki ne dobijo listov tak hitro, kak so je prle dobivali. Zđaj pać pošta počasnej ide. — Filisar Alojz, La Malmaison par Sery. Sprejeli 58-50 din. — Benko Neža, Gor. Črnci. 12 din za Benko Franca sprejeli. Novine bomo pošilali do novoga leta. — Trojak Katarina, Bourges. Sprejeli 221 din i po naroćili razdeili. 48 din poslali v Ljubljano. — Tanacek Franc, Vadarci. Na letos vse plaćano. Za Dom sv. Frančiška lahko po šterom koli čeki pošlete. Jakić Trezika, a Sept Meules par Eu. Sprejeli 65-25 din. — Farić Franc, Tropovci. Na konci leta že vse obraćunamo. —

Bratva je minula.

Zarumenelo je listje, sladki grozd se je nasmehnil — pojdi in trgaj me, kmalu se v sladki mošt spremenil bom. Narodna pesem pa poje: „Že čriček prepeva, v trgatav veleva, spet pojedemo brat“. Po bratvi bodo pa vance vozili in narodna pesem poje: „Konjički žrebljajo, vozijo teško, ker vince peljajo, ki je moćno sladko“.

Vse leto poljedelec skrbi, da bi čimbolj obdelal to Slovensko zemljico, o kateri naš slovenski pesnik Zupančič poje: „Sveta si zemlja Slovenska in blagor mu, komur plodiš, z oljem mu lećiš razpokano dlan. Šrambe mu polniš in vina mu vraćaš za znoj. Daješ sena in otave za vola, ki vlačil je brano, hodil pred plugom in družno potil se z oraćem“.

V jeseni veselo pospravlja zadnje pridelke domov, ki so po žetvi ostali še na polju, da bo čez zimo preskrbljena družina in živina ter, da bo še kaj ostalo za prodajo. Davki in druge življenjske potrebščine terjajo svoje.

Veseli se bogate žetve in drugih zemlje plodov, ki jih je že v jeseni in v rani pomladi vložil v zemljo, toda lice se mu najbolj nasmehne, ko se spomni in ozre ne vinske gorice. S po-

nosom kaže sosed sosedu, če so lepo obrodile in se pohvali, kako pridno je okopal in vezal ter škropil. Z žalostjo pa gleda, če so vremenske neprilike napravile škodo. Pride jesen. Lepa, topla, bogata jesen. Domaći in njihovi svojci raztreseni po svetu, mislijo že nekaj tednov poprej, ako imajo vinske gorice, na čas, ko bo bratva. Drug drugemu pišejo, jih vabijo in jim obljublajo, da bodo že gledali, da se odzovejo na povabilo k bratvi. Da, rad pohiti vsak, kdor le more na ta svetek grozdja. Gospodinje tudi poskrbe, da je v času bratve kaj boljšega na stolu. Letos sem imel spet to srečo, da sem po dolgem času spet bil na bratvi. Naš dedek, ki že 89 pomladi imajo za seboj in najraje sedijo doma pri peći, niso to pot mogli, da ne bi tudi oni pohiteli z menoj, da vsaj vidijo kako bodo sedaj drugi brali in prešali. Oni bodo pa dajali nasvete, kajti v tem so preiskušeni. Z veseljem so jih vsi poslušali, ko so pripovedovali to in ono iz onih časov, ko so še lahko „püto“ nosili in prešpan vrteli. Bili so svoje dni ne ednok v bratvi in ne samo doma, nego tudi po Štajerskem in Ogrskem.

Ni ga naroda, kjer zori ta božja kapljica, ki se bratve ne

bi veselil. Pesniki in pisatelji opevajo in opisujejo ta veseli čas. Letos sem po dolgem času ponovno užival poezijo trgatve. Opazoval sem vse z otroško radovednostjo in pomagal povsod, kjer se je dalo. Otroško sem se veselil grozdja in sladkega mošta. Opazoval sem domaće jesensko sinje — z meglicami prevlećeno nebo, pokrajino zavito v tanko megleno kopreno. Bele cerkvice po hribćkih so kakor začarane gledale iz tega meglenega pajčolana. Njive so bile po večini prazne, le tupatam je še bilo nekaj prošenih snopov in po nekod je zrela ajda čakala na kosca. Kleti po goricah pa so bile žive. Sodi so se čistili, nabijali. Preše se zamakale in škafi ter „püte“. Vsak gospodar je ponosno gledal okoli in se sukaj pri delu.

Neka svetešnja radost obide človeka, ko opazuje to jesensko tišino, ki jo zmoti tu pa tam klopotec, ki je klopotal svojo zadnjo jesensko pesem.

Naše gorice v Slov. Krajini se sicer ne morejo primerjati in kosati s Štajerskimi, toda vseeno so lepe. Čuva jih sv. Urban z bogojanskega vrha. V tem lepem občutku jesenskega miru sva z bratom pripravljala prešo, čistila „püto“ in škafe. V goricah so se pripogibali obiravci in

tudi kako vrisko se je slišal s sosednjega vrha. Cel dan je bilo obilo dela in „püta“ je marsikoga utrudila, mene prvega.

Letos trgatav ni bila ravno obilna, toda v vroćih dnevih v avgustu in septembru so jagode dobile svojo pravo vsebino. Okus grozdja je odličan. Dobra letina po okusu teće iz preše, še pred tlaćenjem in prešanjem.

Ko se je nagnil dan k zatonu, ter je sonce kukalo izza kapelskih goric, se obiravci podajo k preši, da stlaćijo kar so nabrali. Ostalo bo pa še boljje stisnil prešpan. Sodi (lagvi) so že pripravljene v pivnici (kleti), da spremejo sladko tekoćino. Nekdo mora ostati čez noć in paziti na prešpan, da pravilno stiska. Tri dni smo z veseljem hodili brat sladke jagode in prešali in peli.

Sedaj je tudi to za nami. V pivnici pa že šumi in vre ter kipi. Pivnica je glasna kakor panj. Sladkor se pretvarja v alkohol in tisti, ki poznajo vina, brez posebnih priprav uganejo, koliko stopinj bo vino vsebovalo tega, rekel bi „nepotrebnega“ alkohola. Tako mošt počasi z vrenjem dozoreva v vino, ki se bo polagoma ustalilo.

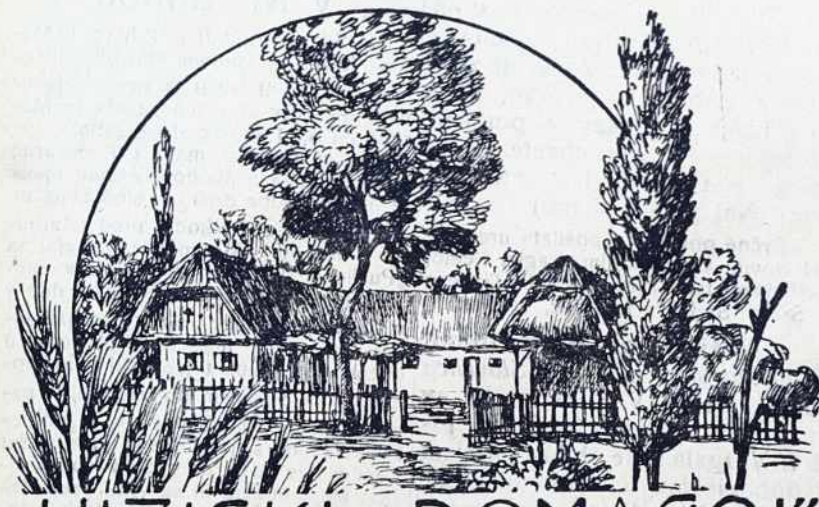
Nestrpneži ga bodo poskušali takoj v zaćetku in ga bodo

dokaj „preiskusili“ — popili, predno bo prišel sv. Martin, „ki z mošta bo vince naredil“, „da ga bo vsak po pameti pil.“ Narodna pesem še pravi; „da bodo hvalili Boga, ki nam tako dobrega da.“

Na trsju polagoma opada orumenelo listje, ki bo kmalu odpadlo. Otroci paberkujejo ostanke. Prihaja mraz in slana Vseh svetnikov, trgatav je za nami, vriskanja in strelanja je konec. Prešpan sanja in bo sanjal do kleti. Hladen, severni veter raznaša odpadlo listje. Gorice so razvezane, trte leće po tleh, se tiho pripravljajo na zimsko spanje. Gospodarji bodo pa raznašali k trtam gnijilo, dokler ne zapade sneg in bodo še mirneje čakale nove pomladi, ki je bo zbudila k novemu življenju.

Vnuki smo dedeku in babici, kakor tudi starišem hvaležni, da so lepo poskrbeli za potomce. Hvaležno se jih bomo spominjali in ne bomo pozabili sadov njihovega dela. Vsako leto, ko bo čriček prepeval in v trgatav veleva, bomo božji blagoslov z veseljem spravljali pod streho in se jih bomo z veseljem spominjali pri goricah, ko bodo oni že iznad zvezd gledali na nas, posebno ko bomo molili za pokoj njihovih duš.

Štefan Rous.

"HIZICKI DOMAČOJ"

Časar Anica i Vind Marija. á Sept Meules par Eu. Preč, g. urednik Novin! Hvalen bodi Jezus Kristus. Prečastiti duhovni oča, v Novinah nas pitate, če redno dobivamo vaše liste v roke v teh težkih časih. Do zdaj je še redno dobivamo, samo so vsake 1 teden zaostanjene. Da pa to vse nikaj ne škodi, samo, da je dobimo v roke. V denešnjih razmerah smo potrebni tolažbe. Zato so nam pa v veliko veselje Novine, Mar. List i Mar. Ograček. Šče ednok vas je prosimo, častiti oča. Pri službi božji se spominajte nas izseljencev, ki smo raztepeni po tom tujem kraju, naj ostanemo na pravoj poti. Vsemogočni oča naj vam pomaga i naj vam poplača vaše obilne trude za naše grešne duše. Kralica sv. Rožnoga venca izprosi našemi g. uredniki Novin, da nas

bodo še dolgo časa vodili po Novinah i M. listi. Zdaj vas pa še ednok prav prisrčno pozdravljali i vas izračavi v Marijino varstvo. Prav prisrčne pozdrave pošiljavi svojim ljubim staršom, bratom i sestricam i g. duhovniki markovske fare.

Pozvek Cecilija, Le Chateller par Givry. Vič. g. urednik! Hvalen bodi Jezus Kristus, to je moj te prvi glas iz mrzle tujine. Zdaj se vam pa velečastiti moram z. hvaliti na rednom pošiljanji Novin i M. lista, štete so mi edina tolažba v tej mrzli tujini. Kda je do rok dobim, si moram bar samo par vrstic prešteti, prle nemrejo zaspati moje tridne oči. Velečastiti, še ednok vas lepo pozdravim i vam želim, naj vas lübi Jezus ohrani še vno go let, da bote z našimi krščanskimi listi skrbeli za nas izseljence.

Pisma vojakov iz Slovenske Krajine, šteta ro v svetovnoj bojni pošiljali uredništvu Novin.

Ta večjerna pisma so dokaz tiste povezanosti, šteta je obstojala med Novinami i našim narodom i šteta je rodila našo sloboščino.

Koštric Jožef. F. b. J. K i M. 1917. 14. IV. Pozdrav iz tužnoga kraja, šteroga mij Slovenci pošlemo našemi duhovnomi pasteri, šteta nas na dobro včijo. Zatem njim pa ete veseli glas pošlemo: Falen bojni Jezus Kristus i Marija naša nebeska mati. Zatem ji pa si lipou damo pozdraviti, mij Slovenci, šteta njim želejmo od Gospodnoga Boga i od B. D. Marije zdravje. Damo njim znati, ka smo ešče fala našemi dobromi Bogi živij i zdravi, tou i njim želejmo vsi vküp. Eti je takše spremenljivo vreme, večkrat dešč ide. Zaj za par dnij se pa moremo podati vu te strašen ogen, ge smrt svojo žetvo ma. Na drugi kraj obrnemo, nji pa Srci Jezusovomi zročimo. Naj njim pomaga Srce Jezusovo. Zdaj njim odpišem, ništetni krajcar smo penez poslali 12. aprila, 10 koron na Novine i Mar. liste, 5 koron pa či de njuva dobra vola, naj pošlejo v Varžej v klošter, naj se za nas sv. meše opravijo. Tej smo darüvali: Koštric Jožef i K 80 fil, Horvat Jožef, tizedes i K 50 fil, oba z Male Polane, Tkalcüč Štefan z Gumilic i K 80 fil, Kovač Mihal z Žižkov i K 50 fil, Grüškovnjak Ivan z D. Bistrice i K 40 fil, Baligač Ivan z Ižekoyec i K 50 fil, Škerban Štefan z Dokležovja 50 fil. To je ravno 10 K.

Klemenčič Ivan. Hvalen bodi Jezus Kristus. S tem imenom jih pozdravimo visoko poštuivani

DELAVCI ZA KOPANJE PREMOGA.

Ekspozitura Javne borze dela v Murški Soboti takoj sprejme večje število dobro izvežbanih rudarjev-kopačev. Brezposelni rudarji-kopači, ki želijo dobiti delo in zaslužek, naj se takoj osebno javijo pri Borzi dela v M. Soboti. S seboj je prinesiti tudi delavsko knjižico (novo) in tozadevna potrdila-dokaze. Pogoji so: popolno strokovno znanje, sposobnost, treznost in poštenost.

Borza dela v Soboti.

Komunistični prvaki izpüščeni iz voze.

„National Tidende“ javla, da je voditeo komunistov Thälmann Ernest s svojimi pajdaši izpüščen iz koncentracijskoga tabora. Dozdaj se ešče ne objavilo, dali je püščen na sloboščino kaplana Rossaint, ki je obsojen na 15 letno vozo zato, ka je nüdio verska tolažila tudi komunistom.

Otrok rojen na deželi je mnogo srečnejši kakor otrok v mestu.

Večkrat sem slišal od starišev, ki bivajo v vasi in ne v mestu, da zavidajo mestno deco, ki se jim bolje godi nego deci na vasi. Poglejmo si, koliko je to res? Dete v mestu živi udobneje in je bolj negovano. Snaga je večja in tudi zdravstvena skrb je večja. Mestni stariši so primorani skrbeti že radi zdravstvenih predpisov, ki se v mestu strožje izvajajo nego na deželi. Tudi mestna mati ima več časa, da se bavi z otrokom, če je pa zaposlena, pa ima pomočnico, ki jo nadomestuje. Pozneje ga pošilja v otroški vrtec, ki nudi obilo zabave in razvedrila, obenem je pa daljna priprava za šolo.

Da, vse to je res. Toda mestni otrok je kljub temu velik revež. Lepe prirode in nje čarov mestni otrok nepozna v tako obilni meri, kakor naše kmetsko dete, ki takorekoč raste v božjem zraku, na božji tratici, ki jo ograva zlato sončce. Mestni otrok preživi največ dni v sobi, ki je sicer razmeroma čistejša in zračnejša nego naše vaške sobice, kjer spi staro in mlado. Toda mestni otrok pogreša dvorišče, travnike, kjer bi se igral in zidal in kopal. Res grede stariši z njim tu pa tam na isprehod v okolico ali v mestni nasad (park), pa če bi videle naše matere, kako je otrok tam še bolj privezan na red nego doma, bi ga res pomilovale. Otrok ne sme na travo, ne sme hoditi kjer on hoče, paziti mora na auto, na kolesa, na vozove, na cvetje, z eno besedo vedno je revček na udiči svojega spremljevalca. Kako pa še more revež paziti na obleko, da je ne omadežuje, kajti kaj bodo rekli ljudje o atu in mami, če bo umazanega vodila okrog. O daljšem bivanju izven mesta, je govor le pri premožnejših slojih, a tudi tam, kamor

zahajata atek in mama na letovišče, mora biti sinček ali hčerkica lepo oblečena, torej zopet ni svoboden. Tako postane mestnemu otroku narava tuja, on skoraj ne doživlja letnih časov. Ne vidi dela na polju, ne čuje pesmi pastirčka, ne pozna življenja na pisanem travniku, jesenske trgatve v goricah. Vse to zve pozneje iz knjige, toda doživljal ni nikoli. Vsa lepota narave je prihranjena otrokom na vasi. Otok, ki pride iz vasi v mestne šole, prinese veliko bolj bogato dušo, nego mestni, ki mu je kino, šport, auto, tovarna vse. Mestni otrok, če gre po gozdu, travniku, ne vidi tega cvetja, sonca, ne čuje ptičjegä petja, ki ga obdaja. Kolikokrat sem že z odraslimi ljudmi, rojenimi v mestu, šet na isprehod in niso poznali najpriprostejših rastlin. Da, vedeli so besedo pšenica, rž, ječmen, toda razlikovati niso znali na polju. Tem manj cvetja. V gozdu je za nje prava revolucija dreyes. Ptiček jim je vsak vrabec, ali kvečjemu lastovka.

V zadnjih letih resno misleči stariši skušajo pošiljati deco k sorodnikom na deželo. So pa neki vaščani, ki skušajo, če je le mogoče, priti v mesto, v tovarno — kako se motijo. Gruda, če je še tako skromna, je vedno gruda in bo rodila, če je še tako mala. Delo v mestu je pa le z rok v usta.

Če se naše matere količkaj potrudijo, da ne bodo štedile s svežo vodo pri pranju perila in njihovih malčkov, jim povem, da vsaka pametna mestna gospa blagruje njihove malčke

V naravo, v ta krasen dom, ki ga je priklicala na svet božja volja, radi hitimo vsi v mestu živeči.

R. Š.

Zdravstvo.

Kihanje.

Lüdje kihanji pripisüjejo nekši posebni pomen i skoro vsepovedi se je ohrano običaj, da pravijo tistomi, ki kihne: „Bog pomagaj!“ Kakši prehlad ali našec se navadno začne s kihanjom i zato tistomi želemo, naj njemi Bog v betegi pomaga. Je pa šče

Balada mrtvih.

Grobovi se odpirajo in mrtvece budijo: „Oj, vstanite, dan mrtvih je,“ pokojnikom velijo. Dan mrtvih je, iz grobov ven, poiščite domove, k domačim vsi, velimo vam, poslušajte zvonove.

Zvonovi lepo vabijo, vam na spomin zvonijo, pozabljeni še niste vi, mir, pokoj vam glasijo. Udarja zvon iz temnih lin, o sveta božja njiva, prijatelj dragi, sosed znan, tu oče mi počiva.

Nešteto vencev spletenih, vam v dar so prinešeni, najlepši šopki so za vas, s solzami oškropljeni. Pri luči luč svetlo gori, ljubezni dokazilo, vsak k svojemu hiti na grob, da okraši gomilo.

Tu dete plaka: „Mamica, oj vstani, pridi k meni!“ po sestri bratcu jokata, bled mož se sklanja k ženi. V gomili črni je tesno, oj, hudo mora biti, ta dan pa vam je milost dal, domov med svojece priti.

Zvonovi lepo vabijo, resnično govorijo, k molitvi roke, proč skrb, pokojni k vam hitijo.

drüga razlaga od toga. Kda je v 14. stoletji divjala küga, so se betežniki pod pazijov napravile püte; če je püta počila, je nastopila smrt. I če je betežnik kihno, se je püta razpočila. Lüdje so znali, da bo vmro i so njemi želeli, naj njemi Bog pomaga.

Do gotove meje je istina, da neštete vrste prehlada povzročajo kihanje. Navadno pa po-

Pripravite jim beli prt, njih dušam okrepcila, jim roka vaša kot nikdar, dobrotna bodi, mila.

„Tolažbe!“ kličejo na glas, „za nas Boga prosite, otroci ljubij, v cerkev vsi, tam spravo položite.“ — Kri Jezusova, sveti Križ, je vernih duš rešenje, njih mir in pokoj Kristus sam, v Njem večno je življenje.

Zvonovi pojejo na glas, obujajo spomine, pred nami šli so, — tudi nam zapel bo zvon: Vse mine! Pravična božja sodba je, denarja smrt ne jemlje, ti tudi prej kot misliš si, boš prah pod grudo zemlje.

Zalar Marija.

Katoličanski dijaki!

Kje je več idealizma, ko pri mladini! In kje je toliko navdušenja za visoke vzore, ko pri izobraženi mladini, pri dijaštvu? Ko na eni strani res nekateri žalostno propadajo, ker se ne ugrezajo v materializem, pa vidimo na drugi strani po vsem svetu plemenitejše dijake glasno izjavljati, da ne marajo nizkotnega mišljenja, ampak da hočejo ostati vedno zvesti svojemu staremu slovesu: pri dijakih je idealizem doma!

zvroča kihanje prah, ki pride v nos i draži nosno sluznico, ali pa sluz, ki se v slučaju prehlada nabere na sluznici. Pri tom draženji se trebüšne i prsne izdihalne mišice nenadno skrčijo i povzročijo nasilno izplahnenje zraka skoz nos. Na te način se telo znebi praha i sluzi iz nosa. Na te način opravijo zdravniki deci iz nosa grah i drüga tüja tela. Deci dajo kihalni prašek i s pomočjov močnoga kihanja spravijo razne predmete iz nosa brez zdravniškoga orodja.

Po kihanji ma vnogi občütek, da njemi je v glavi jasnej. Zato so včasi uporabljali umetno sestavljena kihalna sredstva, s šterimi bi dosegli nekeše olejšanje v glavi. Do 18. stoletja so za to uporabljali tobak. Ta navada, ki pa ne bila preveč čista, pa se je opüstila.

2000 slušatelov

ma ljubljansko vseučilišče. Ob 20 letnici obstoja je to zaistino lepo število za najvišji slovenski kulturni zavod.

Viničarski red.

§ 15. Pijača, ki jo dobi viničar, mora biti zdrava in nepokvarjena in ne sme biti ponarejena. Šmarnica je prepovedana.

Materam, poročenim in neporočenim, se mora dati prilika, da doje svojo deco. Zaradi tega se jim ne smeta skrajšati redni odmor in mezda.

§ 16. Vinogradnik mora z viničarji in njihovimi ljudmi dobro ravnati; odgovoren je tudi za ravnaje svojih rodbinskih članov in svojih nameščencev, kolikor se tiče posledic po tej uredbi. Občasna ukinitvev službenega razmerja.

§ 17. Službene pogodbe morajo vinogradniki in viničarji sklepati za dobo treh let. Službeno razmerje se prične s 1. nov. in konča po treh leti z 31. oktobrom. Prvo leto je polzkusna doba, v tem letu se sme službeno razmerje odpovedati brez navedbe razloga v času od 1. do 15. avgusta. Če se v tem roku službeno razmerje odpove in z istim viničarjem sklene nova službena pogodba, se mora novo službeno razmerje skleniti brez poizkusne dobe.

Če pa se v določenem roku v poizkusni dobi službeno razmerje ne odpove, velja sklenjena pogodba še za nadaljnji dve leti. V tretjem letu se more službeno razmerje odpovedati brez navedbe razloga v času od 1. do 15. avg., sicer se pogodba avtomatično podaljša za nadaljnjo dobo treh let, toda brez poizkusne dobe. Prav to velja za vsako nadaljnjo triletno dobo.

AJDOV MED, med v satovju in prazno satovje ter cele orehe kupuje

MEDARNA Ljubljana, Židovska ul. 6.

Kdo pa vam kaže lepše ideale, ko vera, in kje morete verski ideal lepše oživotvarjati, ko pri misijonskem delu?! In kaj hoče misijonsko delo doseči? Nič manj, kot osvojiti svet za Kristusa in s tem za nebesa. Ne sužnost, ampak svoboda je naš cilj. Svobodo otrok božjih hočemo priboriti vsem, ki bodo hoteli sprejeti jarem Gospodov, ki pa zdaj še trpe uklenjeni v vezi satanove!

Bog hoče, da se njegovo kraljestvo širi po njegovih označevalcih — misijonarjih. Bog hoče, da grede ob vseh časih božji poslanci misijonarji v vse kraje sveta, da narode, ki žive v zmoti, podučijo, krstijo in tako k večni resnici pripeljejo. Vse to Bog hoče. Še več!

Bog hoče, da se iz vrst slovenskih, slasti pa dijakov Slov. Krajine rekrutirajo novi misijonarji. Ali se bo kateri upal upirati klicu božjemu? Ali se bo poklicani bal žrtve? Ne! Pri dijaku ne sme biti omahovanja, ko gre za najsvetejšo delo na svetu.

Res je: Mnogo je poklicanih a malo izvoljenih. Blagor izvoljenim! „Pojdite in učite...“ Blagor pa tudi vsem drugim, ki ne moremo iti v misijone. A vsi, kakor drugi narodi, gremo na delo božje, delo misijonsko. Prapor Družbe za razširjenje vere pa nas družij.

R. J.